

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001044

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-02-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пей Юнтін ...

2. Yong Ting Pei

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0003-0507-5792

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії за спеціальністю 025 - Музичне мистецтво

Дата захисту: 28-02-2024

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 4595

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41

Тема дисертації:

1. Парні жіночі образи та їх художнє втілення в оперній драматургії XIX ст.
2. Paired female images and their artistic embodiment in opera drama of the 19th century

Реферат:

1. У дисертації наведено результати теоретичного узагальнення специфіки втілення жіночих образів в оперному мистецтві XIX ст. в аспекті образної парності. Головним факторам актуальності постає потреба відкрити й дослідити характер взаємодії парних жіночих образів в опері, що сприяє більш цілісному осягненню їх семантики, драматургічного задуму, а також розумінню значення контрастів та паралелей між ними на рівні музичної мови. Мета роботи – визначити характер взаємодії парних жіночих образів та парних образів за участю жіночих персонажів в оперному мистецтві XIX ст. на семантичному і драматургічному рівнях. Об'єктом дослідження є оперне мистецтво XIX століття, предметом – художнє втілення парних жіночих образів в західно-європейській і українській опері XIX ст. Матеріалом дослідження є опери Р. Вагнера («Лоенгрін», «Тангейзер»), «Аїда» Дж. Верді, опера «Кармен» Ж. Бізе, твори українських композиторів – «Запорожець за Дунаєм» С. Гулака-Артемівського, опери М. Лисенка («Наталка-Полтавка»,

«Тарас Бульба», «Утоплена», «Різдвяна ніч», «Енеїда», оперета «Чорноморці»). Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що у дисертації вперше в українському музикознавстві запропоновано новий погляд на інтерпретацію жіночих образів оперного мистецтва в аспекті парного зіставлення; досліджено взаємодію парних жіночих образів як музикознавчу проблему; виокремлено семантичні елементи музичної мови та драматургію жіночих образів в аспекті парності на прикладі опер XIX ст.; суттєво оновлено з та поглиблено вивчення драматургічної ролі парних жіночих образів в оперному творі та досліджено специфіку їх композиторського втілення на прикладі західноєвропейських і українських опер XIX ст.; розроблено класифікацію типів взаємодії парних жіночих образів в оперному мистецтві; за допомогою компаративного аналізу досліджено семантику парних жіночих образів на рівні музичної мови та на образно-емоційному рівні в контексті загальної драматургії опери; уточнено поняття «музична драматургія» в аспекті парної взаємодії образів; отримало подальший розвиток категорія «парні образи в мистецтві» та поняття «семантика музичної мови». Висновки узгоджують усі основні положення дослідження, сумують провідні визначення та формують цілісну теоретичну модель роботи відповідно до її мети та завдань. Запропоновано для аналізу парних образів в опері наступні критерії класифікації: гендерна належність, зміст компаративного зіставлення, ступінь контрастності поєднання «позитивне-негативне», тип музичної взаємодії. Так, за гендерною належністю усі парні образи-персонажі розподіляються на однорідні (чоловічі або жіночі) та мішані (чоловік-жінка). При цьому, мішані пари образів, як правило, утворюються між головними героями опери, оскільки більша частина оперних сюжетів пов'язана з відтворенням історій кохання (з трагічним або щасливим фіналом). У свою чергу, однорідні пари образів в більшості випадків виникають між головним і більш другорядним персонажами. Підкреслено, що зміст компаративного зіставлення пов'язаний з тим, що лежить в основі порівняння. Так, у вищезазначених парах жіночих персонажів з опер західноєвропейських композиторів спостерігаються наступні компаративні зіставлення: щирість-підступність (Ельза-Ортруда), святість-гріховність (Єлизавета-Венера), влада-рабство (Аїда-Амнеріс), цнотливість-розгнузданість (Мікаела-Кармен). Тип музичної взаємодії обумовлений композиційною драматургією опери: якщо наявна безпосередня музична комунікація героїв (спільні дуети, розмовні діалоги), то тип взаємодії так само є безпосереднім, близьким, якщо ж вона відсутня – то більш віддаленим, опосередкованим. Так, безпосередній тип музичної взаємодії спостерігається між персонажами Ельза-Ортруда, Аїда-Амнеріс, Наталка-Терпелиха. Відповідно, опосередкований тип музичної взаємодії притаманний парним образам Єлизавета-Венера, Кармен-Мікаела, Оксана-Одарка, Оксана-Солоха, Настя-Марильця. Особливим різновидом зв'язку є такий тип взаємодії, коли два парних жіночих персонажі приймають у любовному трикутнику й кожний з них по-різному впливає на третього, чоловічого персонажа. Залучення такого прийому характерне як для образів з безпосередньою, так і для образів з опосередкованою музичною взаємодією. Зокрема, Кармен та Мікаела протягом розгортання дії протилежним чином впливають на долю донна Хозе; аналогічно задіяні у любовному трикутнику разом з Тангейзером Єлизавета та Венера. Втілення парних жіночих образів в українській опері XIX ст., як правило, висвітлює проблематику «батьки-діти», при цьому переважає принцип поєднання двох позитивних персонажів. Парні жіночі образи в оперному мистецтві – це такі образи, що співвідносяться за одним з принципів: контрастне зіставлення, взаємодоповнення, контрастне сполучення в контексті структурного, поетичного та метафізичного видів аналізу. Отже, висновки свідчать про важливість розуміння драматургічної ролі парних жіночих образів та дослідження їх не відокремлено один від одного, а разом.

2. The dissertation presents the results of a theoretical generalization of the specifics of the embodiment of female images in the operatic art of the 19th century. in the aspect of figurative parity. The main factors of relevance are the need to discover and explore the nature of the interaction of paired female characters in the opera, which contributes to a more holistic understanding of their semantics, dramaturgical design, as well as understanding the meaning of contrasts and parallels between them at the level of musical language. The purpose of the work is to determine the nature of the interaction of paired female images and paired images with the participation of female characters in the opera art of the 19th century on the semantic and dramatic levels. The object of research is the opera art of the 19th century, the subject is the artistic embodiment of paired female images in Western

European and Ukrainian opera of the 19th century. The material of the study is the operas of R. Wagner ("Lohengrin", "Tannhäuser"), "Aida" by G. Verdi, the opera "Carmen" by G. Bizet, the works of Ukrainian composers – "Zaporozhets za Dunayem" by S. Gulak-Artemovsky, operas by M. Lysenko ("Natalka-Poltavka", "Taras Bulba", "Drowned", "Christmas Night", "Aeneid", operetta "Chornomortsi"). Scientific novelty of the obtained results is that the dissertation offers a new perspective for the first time in Ukrainian musicology on the interpretation of female images of opera art in the aspect of paired juxtaposition; the interaction of paired 10 female images was investigated as a musicological problem; the semantic elements of the musical language and the dramaturgy of female images in the aspect of parity are singled out on the example of operas of the 19th century; significantly updated and deepened the study of the dramaturgical role of paired female characters in an opera work and explored the specifics of their compositional embodiment on the example of Western European and Ukrainian operas of the 19th century; a classification of the types of interaction of paired female images in opera art has been developed; with the help of a comparative analysis, the semantics of paired female images at the level of musical language and at the image-emotional level in the context of the general dramaturgy of the opera were investigated; in specified the concept of "musical drama" in the aspect of paired interaction of images; the category "paired images in art" and the concept of "semantics of musical language" kept further development. Conclusions harmonize all the main provisions of the study, summarize the leading definitions and form a coherent theoretical model of the work in accordance with its purpose and tasks. In particular, for the analysis of paired images in the opera, we proposed the following classification criteria: gender belonging, the content of the comparative juxtaposition, the degree of contrast of the "positive-negative" combination, the type of musical interaction. So, according to gender, all paired images-characters are divided into homogeneous (male or female) and mixed (male-female). At the same time, mixed pairs of images, as a rule, are formed between the main characters of the opera, since most of the opera plots are related to the reproduction of love stories (with a tragic or happy ending). In turn, homogeneous pairs of images in most cases arise between the main and more secondary characters. It is emphasized that the content of the comparative comparison is related to what is the basis of the comparison. Artistic embodiment of paired female images in the Ukrainian opera of the 19th century has its own specificity, which is rooted in the national mentality and people's worldview. Thus, according to the content of the comparative comparison, paired female images, as a rule, highlight the problem of "parents and children", while the principle of combining two positive characters prevails. Paired female images in opera art are such images that are correlated according to one of the principles: contrasting juxtaposition, complementarity, contrasting combination in the context of structural, poetic and metaphysical types of analysis. Therefore, the conclusions indicate the importance of understanding the dramatic role of paired female images and studying them not separately from each other, but together.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Пей Юнтін. Парні жіночі образи в оперному мистецтві: до постановки питання. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти : зб. наук. ст. / Харків. нац. ун-т мистецтв імені І. П. Котляревського / ред.пупоряд. Ю. В. Ніколаєвська. Харків : ТОВ «Естет Прінт», 2022. Вип. 65. С. 153–169.
- Пей Юнтін. Семантика парних жіночих образів в оперній творчості Р. Вагнера (на прикладі опери «Тангейзер»). Аспекти історичного музикознавства: зб. наук. ст. / Харків. нац. ун-т мистецтв імені І. П.

Котляревського / ред.-упоряд. : М. С. Чернявська, Ю. В. Ніколаєвська, О. В. Васільєва. Харків, ХНУМ, 2022. Вип. XXIX. С. 143–159.

- Пей Юнтін. Оперні жіночі персонажі в контексті образної парності (на прикладі опери «Кармен» Ж. Бізе). Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти : зб. наук. ст. / Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського / ред.-упоряд. Л. В. Русакова, Я. О. Сердюк. Харків: ХНУМ, 2023. Вип. 68. С. 125–141.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Александрова Оксана Олександрівна
2. Oksana Aleksandrova

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5106-8644

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Осадча Світлана Вікторівна
2. Svitlana Osadcha

Кваліфікація: д.мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0037-0787

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гіголаєва-Юрченко Вікторія Олександрівна

2. Viktoriya Gigolayeva-Yurchenko

Кваліфікація: к.мист., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8137-487X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія культури

Код за ЄДРПОУ: 30036001

Місцезнаходження: Бурсацький узвіз, 4, Харків, Харківський р-н., 61057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Романюк Ірина Анатоліївна

2. Iryna Romaniuk

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7900-5960

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Анфілова Світлана Геннадіївна

2. Svitlana Anfilova

Кваліфікація: к.мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6910-8034

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Гребенюк Наталія Євгеніївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Гребенюк Наталія Євгеніївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Поліна Кордовська

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна